

Vad gör kommuner för att förhindra spridning av parasiten *Cryptosporidium* i deras dricksvatten?

Att folk blir sjuka av dricksvatten är tacksamt nog ingenting som är vanligt förekommande i vårt land. I Östersunds kommun 2010 blev över halva befolkningen sjuka av parasiten *Cryptosporidium*, och detta skapade stor medial uppmärksamhet. Utbrottet har påverkat dricksvattenbranschen att utöka sina reningstekniker för att kunna producera ett mer säkert dricksvatten.

I ett land som Sverige kan det vara rätt lätt att glömma att rent dricksvatten inte är något som alla människor på denna runda jord kan ta för givet. Här finns ett dricksvattensystem där de flesta invånare kan få tillgång till kristallklart vatten direkt ur kranen. Tyvärr händer det att dricksvattnet inte har en bra kvalitet och resultatet blir att människor blir sjuka. Den studie jag har gjort handlar om hur svenska kommuner arbetar med att förhindra en parasitfamilj kallad *Cryptosporidium* från att smitta ned dricksvatten. I Östersund 2010 inträffade det ett utbrott där över hälften av alla som var kopplade till kommunalt dricksvatten fick mag- och tarmproblem av denna parasit, vilket i ett fåtal fall även ledde till döden. I skuggan av detta fann jag att de två kommuner jag pratade med, Örnsköldsvik och Umeå, båda berättade att efter utbrottet i Östersund har nya reningsmetoder installerats på deras vattenverk. Den största skillnaden var installation av UV-ljus, eftersom den vanliga tillsättningen av klor inte klarade av att avlägsna just parasiten *Cryptosporidium* på grund av dess förmåga att skapa ett skal, likt ett äggskal, kring sig. Således kan inte klorhalten som används vid dricksvattenproduktion ta död på den.

Vad är då syftet med att undersöka detta? Jo, det är att kunna förhindra likande utbrott från att hända igen. Detta sker med hjälp av ett arbetssätt som innefattar riskbedömning och riskhantering. Det betyder: hur stor risk det är att ett problem ska uppstå och hur det ska hanteras om det väl händer. Med tanke på att utbrottet i Östersund 2010 skapade en kunskap om ett problem som var relativt ovanligt (*Cryptosporidium* står för bara 4% av alla vattenrelaterade utbrott i nordiska länder under perioden 1998-2012) men kan ha allvarliga konsekvenser då det väl händer (ca hälften av alla personer som blev sjuka av vattenrelaterade utbrott under samma period blev det av just *Cryptosporidium*). Resultatet som presenterades visar på att med en ökad förståelse för utbrott som dessa finns verktygen för att också kunna förhindra dem. Detta är viktigt för framtiden, då ett förändrat klimat kan skapa problem med dricksvatten vi ännu inte kan förutse.